

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

Nr. 239.

Braşov, Mercuri 25 Octombrie (6 Noembrie)

1889.

Braşov, 24 Octombrie v.

„Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“ răspunde următoarele la articolul reptilei din Clușiu, publicat sub titlul „Politica Sasilor“, despre alu cărui cuprinsu am făcutu în numărul de ieri alu fôiei noastre o dare de sémă: „Esectorările de mai susu ale lui „Kolozsvar“ le-amu cetit, trebuie să mărturisim, cu mirare. Onorabila fôia face politicele săsesci imputarea, că s'a unitu cu „ultraistii valahi“ față cu maghiarismul și predice cu deplină siguranță peirea săsismului în elementul român, în vreme ce rassa săsescă e ascunsă pentru eternitate în brațele ocrotitoare ale maghiarismului.“

„Inainte de tôte să fiă stabilitu faptul, că Sașii n'au încheiat alianță cu „ultraistii valahi“, deși nu se pôte contesta, că amândoué poporele au unele plângerî comune.“

„Ce privesce amenințarea cu înghițirea săsismului de către românism, e greu să stabilești, câtu terenă au perdut Sașii până acum la românism și câtu perdū în timpul de față, perderile pôte că de astădată nu sunt așa mari, cum crede „Kolozsvar“. Și care e cauza acestei aparițiuni? Din partea noastră s'a declarat de mai multe ori: ori-ce slăbire națională, ori-ce legare a arterelor de viață ale poporului săsescu are ca urmare nu maghiarisarea lui, ci descompunerea și absorbirea lui de către acel element, de care e mai aproape încunjurat. Și anume acestu proces nu se îndeplinește în urma unei alegeri politice ori a unei deciziuni precugetate, ori din antipatiă către Maghiari, ci ar fi acesta o desvoltare naturală, în care nici cea mai șirătă politică, sprijinită prin tôte mijlocele de putere ale statului, n'ar puté schimba nimic. Dér nu vomu

prognostica Sasiloru unu viitoru atâtu de trist, fiindu-că nimenea nu pôte presupune, că în adevăr o rassă vrea cu intențiune să înfigă sēcurea în rădăcinile unei alte rasse, ce trăiesce în patriă.“

„Mai bine vomu face din presupunerile lui „Kolozsvar“ alte deducțiuni necontestabilu logice. Dēcă poporul român din Ardelu are în adevăr putere de viață și de ecspansiune, precum ilu înfățișeză „Kolozsvar“, și de sigur că e unu popor ce se desvôltă și se ridică, atunci nici o politică îndreptată întru înăbușirea ori paralisarea unui astfelu de popor nu pôte duce la nici unu rezultatul mulțamitoru pentru durată, ci din contra aci are locu numai o unică politică, cea mai simplă, cea mai cinstită și cea mai bună, care constă în aceea, că după principiul dreptății se dă fecărui cee ce i este necesară pentru viața sa în această patriă ungară, în care după voința lui Dumnezeu trăiesc și trebuie să trăiască atâtea popore unele cu altele. Atunci nimenea n'are nevoia a'și alege: pe care popor alu țării s'elū trateze ca amic și pe care ca inamic.“

„In cele din urmă e cu totul superfluu a accentua aci, că politica săsescă nu nisuesce la altceva, decât la susținerea poporului săsesc ca atare în acestu stat ungar. Unica noastră cerere pôte fi numai aceea, precum corect observă însuși „Kolozsvar“, d'a susține neatinșu ceea ce posedem acum...“

La observările aceste juste ale organului naționalu săsescu „Kolozsvar“ se încercă a răspunde în numărul seu celū mai nou, dér cu tôte silința ce și-o dă nu-i succede a resfrânge părerile foii din Sibiu.

N'am susținutū nici noi — dīce „Kolozsvar“ — că Sașii au încheiat alianță cu Românii es-

tremi, dér vedemū că foile partidei naționale săsesci și conducătorii sași urmărescū cu simpatia manifestațiunile și faptele acestor estremi și — ceea ce dore mai multu pe șovinistii din Clușiu — nu există nici unu casu ca vre-o acțiune română să fi întâmpinată opoziția din partea Sasiloru, seu măcaru vre-o critică în foile partidei naționale săsesci. Nu s'a ridicatū încă nici unu bărbatū naționalu sasū din Ardelu în contra postulatelor programei naționale române; ca să constate că aceste amenință, ori potū amenința existența rassei săsesci.

Se vede trēba, că Sașii nu vedū nici unu feliu de amenințare a intereselor lor de viață în programa națională română, deorece n'au aflatū cu cale de a se lupta de pildă în contra postulatului, ca în ținuturile române limba administrației să fiă limba română și acolo să fiă numiți funcționari români. Ore nu au cerutū și nu cerū Sașii totū aceeași pentru sine, în ce privesce ținuturile locuite de Sași? Deosebirea este numai, că Sașii stau pe basa legii de naționalitate și pretindū ca acesta să se esecutive cu tôte consciențiositatea, ca adevă se sēmă „egala îndreptărire“.

De ce se sēmă dér Sașii ardeleni, când memoratele postulate ale programei Românilor pretindū, numai în măsură mai mare, ceea ce formeză și obiectul aspirațiunilor lor, adevă realizarea principiului egalei îndreptăririi naționale?

Ii dore pe șovinistii din Clușiu, că „Tageblatt“ mai accentuează și faptul, că deși Sașii n'au încheiat alianță cu „estremii“ români, totuși nu se pôte și nu trebuie a se nega, că Sașii și Românii au anumite „gravamine comune.“

Lipsită de argumente, fôia bugetară din Clușiu se lēgă de cu-

vinte și găsesce, că gravaminele „comune“ se amintescū numai în generalu, și că nu se specifică.

Parcă foile naționale săsesci și române nu conținū dīlnicū cele mai minuțioase specificări ale acestor gravamine comune!

Dér, se'nțelege, cei dela „Kolozsvar“, carī suntū de părere că cestiunea maghiarisării este o cestiune de interesu comunu alu Maghiarilor și alu Sășiloru, nu vorū înțelege niciodată, cum de aceștia din urmă găsescū că trebuie să se apere alături cu Românii în contra uneltirilor unguresci șoviniste-kulturegyletiste!

Câtū pentru pretinsa „valahisare“, nu găsesce „Kolozsvar“ o deosebire între vederile sale și ale lui „Tageblatt“, decâtū numai cu privire la „mărimea“ pericolului. Causa slăbirei elementului săsescu, firesce, nu-o pôte afla în tractarea ce-o întâmpină acesta dela cei dela putere, ci totū reulū vine de acolo, după „Kolozsvar“, că Sașii nu luptă în contra politicei naționale române, că nu sprijinescū nisuițele maghiare, ci simpatizează cu nisuițele extremilor români și a.

Conclusiune: politica Sasiloru se fiă sinceră și în prima liniă amică Maghiarilor și se fiă contrară hotărîtă a aspirațiunilor române.

Cu alte cuvinte Sașii ardeleni înainte de a se îneca în vârtejul maghiarisării, se-și facă datoria de a servi celor din Clușiu ca codă de toporū, ca să pôtă nimici mai ușorū pe Români!

Dēcă „Kolozsvar“ nu le-a pututū da unu sfatū mai bunu Sasiloru, mai bine să fi tăcutū, căci atunci celū puținū nu și da de golū sentimentele de „amiciță“, ce le nutresce pentru Sași.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

La a 25-a aniversare a Universității din București.

La serbări de felulū aceleia, la care asistaramū ieri în Aula Magna a Universității bucureștene, pentru a 25-a aniversare a înființării facultăților noastre, mai multū seu mai puținū complete — gânduri de totū felulū batū și resbatū cercurile minței cugetătorului. Luatū în virtejulū acestorū gânduri, spiritulū se silesce să se recunoscă în această mulțime, se-și găsescă o cale posibilă, să vedă cu privire sigură și metodică cele ce se desfășură ca din trimbe nesfirșite pe dinaintea ochilorū sei.

Curioșe poporele, carī au renăscutū acum, în acestu secolū alu vaporului și alu electricității, — adevă alu grabei neobosite!

Mē gândiamū ieri, când discursurile se rostiau în fața Suveranului Țării și tuturorū înaltelorū aședeminte ale Regatului, — mē gândiamū la ce ar fi creptū unu sociologū de frunte, venitū

printre noi dintr'o țēră cu civilizațiune bătrână, când uitându-se în juru-i, ar fi auditū spunându-i-se, că nu se serbeză decâtū alu 25-lea anū alu înființării universității bucureștene, și că totū aceea ce vede în acestu orașu veselū și nepăsătorū ca unu artistū de spiritū, nu este decâtū rodulū unei munci, intermitente și dēnsa, de vr'o 25—30 de ani.

Căci, la urma urmelorū, noi nu numărām pe mai nici unul din tērēmăurile vieței noastre moderne o vērștă mai mare decâtū 50 de ani, — nici chiar cu biserica, căci nu veți dīce, afară de rarissime eccepțiuni, că biserica Fanarioților și egumenilorū dela Muntele-Athos (la carī ne gândiamū ieri) era biserica creștină și ortodoxă, așa cum o înțelegemū noi astăzi.

Și totuși avemū de tôte, — suntū, există, se mișcă, bine seu rău, asta-i altă cestiune; principalulū e că au fostū aduse, create seu altoite și s'au prinsū tôte, crescēndū și desvôltându-se așa cum a permisū firea Românilorū.

Copii ai presintelui și numai ai presintelui, legăturile noastre cu trecutulū

suntū atâtū de slabe, încâtū pentru a le zări își trebuie lupa reuditului și o bunăvoință fără sēmēnū. Intre Universitatea de ađi și unū felū de școle superioare grecesci, carī existau în Atheneele Orientului, adevă în București și în Iași, nu e firu de moștenire; între Domnii naționali seu străini din vremurile trecute și între Domnia constituțională de ađi e o prăpastiă. Repetū: nu e în legătură, nu e măcarū afinitate, nu e aproape decâtū numai prin faptulū, că totū între Carpați, Dunăre și Mare a evoluatū odată, ca și civilizațiunea de ađi, civilizațiunea bătrânilorū.

Fără a uita întru nimicū respectulū ce se datoresce trecutului și protagoniștilorū lui, versurile lui Alfred de Vigny:

C'est en vain que d'un père le sang m'a fait descendre;
Si j'écris leur histoire, ils descendront de moi, și acelea ale lui Voltaire:
Ma gloire.....
Est de ne rien tenir des grandeurs de mes pères
imi parū că se potrivescū mai cu sēmă pe tērimumū sciințelorū, literilorū și ar-

telorū pentru Românii de ađi în legătura lorū cu Românii trecutului, carī nu vorū trăi decâtū numai dēcă cei de ađi îi vorū pune erășī în picioare făcēndu-i să se arete din mormēntulū de cumplită uitare în care toți au zăcutū și în care cei mai mulți zacū încă.

Suntemū copii muncii noastre, în acestu secolū, în care individulū nu mai însemneză nimicū prin castă, clasă, tradițiune, trecutū, ci numai și numai prin elū însuși.

Alte țērī serbeză aniversările sutelorū, noi serbāmū aniversările deceniilorū. Suntū frumoșe cele dintăiu, dér nu suntū urite nici cele de-alu doilea, căci ele suntū mai în nota timpului nostru.

Douăzeci și cinci de ani! Și se luāmū aminte, că în acestu timpū, atâtū de scurtū, Universitatea română — pentru a reveni la dēnsa — a trebuitū să trecă prin vērșta copilăriei și a adolescenței, pentru a fi ađi matură conformū exigențilorū sciinței, și consciență de însemnătatea acestei serbări de 25 de ani. La alte Facultăți, epoca eroică a

„Gazeta“ este în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstrol-Orșaria:
Pe unū anū 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unū anū 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumără la tôte oficiile poștale din întru și din afară și la dđ. colectori.
Abonamentulū pentru Brașov:
La administrațiune, piațamare Nr. 22, etagiulū I.: pe unū anū 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulū în casă: Pe unū anū 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unū esemplarū 5 cr. v. a. sēm 15 bani.
Atătu abonamentele câtū și inserțiunile suntū a se plăti înainte.

"ALBINA"

Institutul de credit și de economii FILIALA BRAȘOVŪ Amanetază hârtii de valoare ȘI DE CELEA ROMĂNEȘCI

până la 85% din valoarea lor după cursul de zi, și anume cu interese de 6% decă suma împrumutului trece peste v. a. fl. 1000. 6 1/2% decă suma împrumutului este sub v. a. fl. 1000. Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piață No. 90, dela 8-2 ore d. p.

Sz. 6787-1889 tkvi.

196,1

Arveresi hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírre teszi, hogy Pap Iulon végrehajthatónak Spuderka Demeter végrehajtást szenvedő elleni 1150 ft. tökéketelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. bíróság) területén lévő, Brassó város területén fekvő a brassói 7088 számú tkjvb. A-alatt foglalt 2832 és 2833 hr. sz. ingatlanra 1202 ft.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889 évi november hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor ezen tkvi hatóságnak iródjában megtartandó nyilvános a megállapított kikiáltási árón alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és

az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Brassó, 1889. évi Iulius hó 20-én.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

ANUNCIU.

Subscrisulă am onőrea a' face cunoscută, cumcă am strămutată

Cancelaria mea advocațională

în casele din strada Teatrului No. 313.

SIMEONŪ DAMIANŪ, avocatul.

194,3-1

Nr. 12,241-189.

197,3-3

PUBLICAȚIUNE.

Spre scopulă esecutării nouei numiri a stradelor și numerisarea caselor, statorită de reprezentanța comunală orășenească se receră pe teameiulă conspectului: 268 tăbli pentru num. strad. în cele 3 limbi 92 " " " în o limbă, 775 " " " numerele caselor din cetate dimpreună cu numirea stradelor în cele 3 limbi.

3300 " " " numerele caselor fără numirea stradelor pentru suburbii. Tăblile aceste au să fie din tinichea presată, lustruite, parte în formă de quadrat, parte ovale cu margini diferită colorate. Predarea furnisării acestor tăbli pentru numirea stradelor și pentru numerisarea caselor are să se facă pe cale scripturistice de oferte și pertractarea de oferte se va ține Vineri în 15 Noemvie a. c.

înaintea de prândă la 11 ore la oficiulă economică orășenească.

Reflectanții au de a-și așterne până la amintita oră la oficiulă economică orășenească ofertele scripturistice, sigilate, și cu ună vadiu de 10% din suma de rebonificare pentru întreaga furnisare. Totă la același oficiulă se pot examina condițiunile de oferte și acele contractuale, mai departe mustrele tăbilor pentru numirea stradelor și pentru numerisarea caselor și în fine conspectele și listele numirei stradelor și a numeriloră caselor. Ofertele au să contină în cifre și litere prețurile cerute pentru singuratecele soiuri a tăbilor ce au de a se furnisa, afară de aceea și declarațiunea, cumcă oferentulă i sunt cunoscute condițiunile de oferte și acele contractuale și că se supună lor.

Brașov, 12 Octomvre 1889.

Magistratulă orășenească.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Octomvrie 1889.

Table with multiple columns showing train schedules between various cities including Budapest, Brașov, Sibiu, Cluj, and others. Includes details on train types (e.g., express, omnibus) and arrival/departure times.

Notă: Numerii incuadrați cu linii grőse însemnează orele de noptă.